

Uchwała Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia
dla kierunku **fotografia i kreacja przekazu wizualnego**
nr 2526/8 z dn. 3.12.2025

Kontekst:

Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (dalej: KZJK) dla kierunku fotografia i kreacja przekazu wizualnego (dalej: FiKPW) na bazie głosów promotorów oraz w wyniku analiz procesów dyplomowych w poprzednim roku w listopadzie 2025 przygotował nową instrukcję dyplomowania (przyjętą uchwałą nr 2526/6). W toku dyskusji na Kolegium Dziekańskim i po konsultacjach z władzami dziekańskimi oraz z Prorektorem ds. Kształcenia i Spraw Studenckich poprawione zostały zapisy dotyczące realizacji ekspozycji prezentacji dyplomowej przed terminem obrony. W stosunku do instrukcji obowiązującej w poprzednim roku akademickim wprowadzono m.in. następujące zmiany:

- 1) wprowadzono zapis o realizacji procedury dyplomowej zgodnie z harmonogramem przyjmowanym każdorazowo przez KZJK na początku roku akademickiego,*
- 2) wprowadzono możliwość ekspozycji projektu dyplomowego przed obroną projektu dyplomowego (po zgodzie KZJK),*
- 3) wprowadzono wzór konspektu projektu dyplomowego,*
- 4) doprecyzowano inne zapisy.*

Instrukcja dyplomowania dla kierunku będzie obowiązująca w momencie przyjęcia jej przez Kolegium Dziekańskie Wydziału Sztuki (przyjęcie zaplanowane jest na 10.12.2025).

§1

Przyjmuje się obowiązującą od r.a. 2025/2026 instrukcję dyplomowania na kierunku fotografia i kreacja przekazu wizualnego studia I oraz II stopnia Wydziału Sztuki Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie. Instrukcja stanowi załącznik do uchwały.

§2

Traci moc uchwała numer 2526/6 z dn. 3 listopada 2025.

§3

Uchwała została przyjęta przez KZJK 3 grudnia 2025 roku:

- za przyjęciem uchwały głosowało: 4 osoby,
- przeciw przyjęciu uchwały głosowało 0 osób,
- wstrzymało się 0 osób.

§3

Uchwała wchodzi w życie z chwilą jej podjęcia.

Przewodniczący KZJK

Jacek Dziw. +

Instrukcja dyplomowania na kierunku
fotografia i kreacja przekazu wizualnego

studia I oraz II stopnia

Wydział Sztuki Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie

1. Informacje wstępne:

- a) przez pracę dyplomową realizowaną w ramach studiów na kierunku fotografia i kreacja przekazu wizualnego rozumie się pracę artystyczną z towarzyszącą jej częścią pisemną,
- b) praca dyplomowa jest przygotowywana przez osobę studiującą w obrębie pracowni dyplomowej, która jest prowadzona na 5. i 6. semestrze studiów I stopnia lub 3. i 4. semestrze studiów II stopnia,
- c) realizacja pracy dyplomowej powinna wynikać z wybranych pracowni kierunkowych (I stopień) lub pracowni kierunkowych/specjalistycznych (II stopień). Podstawą realizacji pracy artystycznej muszą być działania fotograficzne,
- d) warunkiem uzyskania zaliczenia z pierwszego semestru pracowni dyplomowej jest zatwierdzenie tematu przez promotora (wybranego spośród prowadzących pracownię dyplomową), KZJK oraz Kolegium Dziekańskie,
- e) wskazane jest, aby na zakończenie pierwszego semestru pracowni dyplomowej osoby studiujące przedstawiały do oceny promotora konspekt projektu dyplomowego według wzoru, który znajduje się na końcu niniejszego dokumentu,
- f) recenzent jest proponowany przez promotora, a następnie zatwierdzany przez KZJK i Kolegium Dziekańskie,
- g) procedura dyplomowania musi być realizowana zgodnie z harmonogramem dyplomowania dla kierunku przyjmowanym przez KZJK na początku roku akademickiego.

2. Praca dyplomowa – informacje ogólne:

- a) część pisemną pracy dyplomowej należy przygotować zgodnie ze wskazaniem zasad edytorskich znajdujących się na końcu tego dokumentu,
- b) do pisemnej części pracy dyplomowej należy dołączyć wersję cyfrową w postaci pliku PDF (tożsamą z wersją fizyczną) na zintegrowanej płycie CD/DVD,

- c) dokumentacja pracy dyplomowej dołączona na płycie CD/DVD powinna zawierać wizualną prezentację zrealizowanego dzieła artystycznego w formie: plików prac fotograficznych w jakości do druku (300 dpi, rozmiar rzeczywisty) i/lub reprodukcji prac (300 dpi, rozmiar rzeczywisty) i/lub dokumentacji fotograficznej prac i ekspozycji. W przypadku zawarcia w pracy artystycznej treści audio/wideo muszą one także znaleźć się na załączonej płycie,
- d) część pisemna pracy dyplomowej powinna mieć objętość min. 15 000 znaków (ze spacjami) na studiach I stopnia i 20 000 znaków (ze spacjami) na studiach II stopnia,
- e) po zakończeniu procedury dyplomowania promotor przekazuje do przewodniczącego KZJK dokumentację, o której mowa w punktach b-d oraz dokumentację fotograficzną wystawy/prezentacji dyplomowej.

3. Praca dyplomowa – studia I stopnia:

- a) na studiach I stopnia pracą dyplomową powinno być kompleksowe przedsięwzięcie artystyczne (w szczególności wystawa lub prezentacja multimedialna), którego celem jest zaprezentowanie umiejętności warsztatowych, kreatywności, zrozumienia teoretycznych i praktycznych aspektów fotografii oraz użycia jej jako formy wypowiedzi wizualnej. Praca dyplomowa na studiach I stopnia powinna być oparta o podstawy kreacji artystycznej, które umożliwiają swobodę i niezależność wypowiedzi artystycznej, popartej wiedzą z zakresu programu kierunku. Realizacja zestawu/cyklu prac artystycznych jest centralnym elementem pracy licencjackiej. Osoba studiująca pod opieką promotora przygotowuje cykl fotografii lub bazujących na fotografii wypowiedzi wizualnych, które są wynikiem jej indywidualnych poszukiwań artystycznych. Prace te powinny wykazywać zaawansowane umiejętności techniczne, oryginalność oraz zrozumienie wybranego medium wypowiedzi,
- b) praca pisemna to szczegółowy opis koncepcji, procesu twórczego, inspiracji oraz technik użytych w pracach. Student powinien przedstawić teoretyczne tło swojego projektu oraz uzasadnić swoje wybory artystyczne, które doprowadziły go do realizacji założonego celu,
- c) dyplomowa praca licencjacka wymaga od studenta nie tylko umiejętności praktycznych, ale także zdolności do krytycznej analizy i refleksji nad własną twórczością oraz umiejętności prezentacji i obrony swojego projektu przed komisją egzaminacyjną,

- d) obrona pracy licencjackiej (egzamin dyplomowy) polega na publicznej prezentacji projektu artystycznego i części teoretycznej przed komisją egzaminacyjną. Po prezentacji następuje dyskusja, podczas której student odpowiada na pytania komisji dotyczące swojego projektu, technik, koncepcji oraz teoretycznych aspektów pracy. Celem obrony jest ocena, czy student osiągnął założone efekty uczenia i czy jego praca spełnia standardy akademickie oraz artystyczne wymagane na poziomie studiów I stopnia,
- e) w szczególnych przypadkach ekspozycja części artystycznej może się odbyć także przed datą obrony, spełnione muszą być jednak następujące warunki:
- wniosek do KZJK w tej sprawie składa promotor w terminie min. 30 dni przed planowaną ekspozycją,
 - miejsce i czas ekspozycji muszą być zatwierdzone przez KZJK. KZJK przed wydaniem zgody konsultuje sprawę z recenzentem oraz prodziekanem ds. kształcenia i spraw studenckich,
 - prezentacja powinna odbyć się w sposób umożliwiający zapoznanie się z nią przez cały skład komisji,
 - na materiałach reklamowych i informacyjnych oraz w przestrzeni prezentacji powinna znaleźć się informacja, że prezentowane dzieła artystyczne stanowią projekt dyplomowy realizowany na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie,
 - w trakcie obrony musi być zaprezentowana dokumentacja fotograficzna i/lub wideo ekspozycji w formie uzgodnionej wcześniej z KZJK, a prace składające się na część artystyczną powinny być do wglądu komisji,
 - pozostałe warunki określa regulamin studiów.

4. Praca dyplomowa – studia II stopnia:

- a) pracą dyplomową jest realizacja autorskiego projektu fotograficznego o wysokim poziomie oryginalności (w szczególności wystawy, makieta/publikacja fotograficzna, prezentacja multimedialna) oraz praca pisemna, stanowiąca „autokomentarz”, będąca opisem autorskiego dzieła artystycznego,
- b) praca dyplomowa magisterska ma charakter badawczy – o pogłębionej problematyce bądź pogłębionym ujęciu obranego tematu. Praca dyplomowa powinna cechować się

umiejętnością tworzenia oryginalnych prac wizualnych z uwzględnieniem nabytej wiedzy o możliwych formach wypowiedzi fotograficznej,

- c) w pracy pisemnej osoba studiująca powinna wykazać się głębokim zrozumieniem nie tylko teorii i historii fotografii i sztuki, ale także kontekstów towarzyszących wypowiedziom fotograficznym oraz umiejętnością analizy i interpretacji własnej twórczości. Praca pisemna powinna zawierać elementy krytyki artystycznej i refleksji nad własnymi oraz cudzymi realizacjami artystycznymi w zakresie podjętej problematyki i poruszanego problemu badawczego. Praca pisemna powinna opisywać w sposób pogłębiony proces twórczy wynikający z tematu oraz przebiegu realizacji części artystycznej zarówno od strony refleksji ideowej, jak i rozwiązań formalnych,
- d) obrona pracy magisterskiej to publiczne przedstawienie i dyskusja nad projektem artystycznym i pracą pisemną przed komisją egzaminacyjną. Podczas obrony student prezentuje zrealizowane dzieło, wyjaśnia koncepcje i inspiracje stojące za pracą, odpowiada na pytania komisji dotyczące zarówno części artystycznej, jak i teoretycznej. Celem obrony jest ocena, czy student osiągnął założone efekty uczenia i czy jego praca spełnia standardy akademickie oraz artystyczne wymagane na poziomie studiów II stopnia,
- f) w szczególnych przypadkach ekspozycja części artystycznej może się odbyć także przed datą obrony, spełnione muszą być jednak następujące warunki:
- wniosek do KZJK w tej sprawie składa promotor w terminie min. 30 dni przed planowaną ekspozycją,
 - miejsce i czas ekspozycji muszą być zatwierdzone przez KZJK. KZJK przed wydaniem zgody konsultuje sprawę z recenzentem oraz prodziekanem ds. kształcenia i spraw studenckich,
 - prezentacja powinna odbyć się w sposób umożliwiający zapoznanie się z nią przez cały skład komisji,
 - na materiałach reklamowych i informacyjnych oraz w przestrzeni prezentacji powinna znaleźć się informacja, że prezentowane dzieła artystyczne stanowią projekt dyplomowy realizowany na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie,

- w trakcie obrony musi być zaprezentowana dokumentacja fotograficzna i/lub wideo ekspozycji w formie uzgodnionej wcześniej z KZJK, a prace składające się na część artystyczną powinny być do wglądu komisji,
- pozostałe warunki określa regulamin studiów.

5. Obrona pracy dyplomowej

- a) egzamin dyplomowy składa się z prezentacji pracy artystycznej i pisemnej oraz obrony,
- b) w trakcie obrony osoba studiująca odczytuje przygotowane przez siebie streszczenie pracy pisemnej (do 4000 znaków ze spacjami),
- c) na ocenę pracy dyplomowej licencjackiej/magisterskiej składa się zarówno ocena z realizacji autorskiego dzieła artystycznego, jak i pracy pisemnej,
- d) w trakcie obrony osoba studiująca otrzymuje dwa pytania od promotora oraz jedno od recenzenta. Odpowiedzi podlegają ocenie.

6. Struktura pracy pisemnej licencjackiej/magisterskiej:

- a) strona tytułowa,
- b) spis treści,
- c) wstęp, zawierający przedstawienie podjętych problemów badawczych/artystycznych, uzasadnienie podjęcia tematu i niezbędne definicje,
- d) rozdziały pracy uwzględniające:
 - analizę obszaru tematycznego,
 - opis założeń ideowych/inspiracji, uwzględniający odwołania do wybranych realizacji artystycznych oraz literatury odnoszącej się do opracowanego zagadnienia/tematu pracy,
 - opis oraz analizę procesu wykonania dzieła (opis technologiczny, użyte środki formalne, wyjaśnienie zastosowanych rozwiązań artystycznych),
- e) podsumowanie,
- f) wykaz ilustracji/tabel (jeśli takowe są w pracy),
- g) bibliografia (na którą składają się jedynie dzieła, do których praca się odnosi lub je cytuje).

Zasady przygotowania edytorskiego prac dyplomowych

1. Ustawienia ogólne:

- a) rozmiar strony: A4,
- b) w przypadku wydruku jednostronnego:
 - ustawienia marginesów: prawy, górny i dolny – 2,5 cm, lewy – 3,5 cm,
 - numeracja stron: w stopce dolnej, wyrównanie do prawej,
- c) w przypadku wydruku dwustronnego:
 - ustawienia marginesów: zewnętrzny, górny i dolny – 2,5 cm, wewnętrzny – 3,5 cm,
 - numeracja stron: w stopce dolnej, wyrównanie do zewnętrznej krawędzi strony,
- d) krój czcionki: Times New Roman, Calibri, Aptos lub analogiczna, interlinia: 1,5, rozmiar: 12,
- e) po tytułach pracy, rozdziałów i podrozdziałów nie należy stawiać kropki,
- f) należy stosować przypisy dolne, rozmiar czcionki: 10, numeracja przypisów od nowa w każdym z rozdziałów pracy,
- g) cytaty należy umieszczać w cudzysłowie (polskim, czyli: „”), bez kursywy i zmieniania czcionek. Jeśli cytowany jest dłuższy fragment, można go wyróżnić jako niezależny akapit bez cudzysłowu, mniejszym krojem (rozmiar czcionki 10). Wszystkie tytuły w tekście piszemy kursywą, chyba że są to tytuły czasopism – wtedy należy zastosować cudzysłów i czcionkę prostą.
- h) by zaznaczyć nowy akapit należy stosować wcięcia akapitowe (Format -> Akapit -> Wcięcie akapitowe) o wielkości 1,25 cm (nie wolno do zaznaczenia wcięcia używać tabulatora lub spacji),
- i) na końcu pracy należy zamieścić bibliografię w której powinny znaleźć się jedynie dzieła cytowane, omawiane lub przytaczane w pracy,
- j) problem myślników:
 - dywiz „-” w złożeniach typu autor-narrator oraz w podwójnych nazwiskach,
 - półpauza (tzw. myślnik) „-” w większości pozostałych sytuacji.

2. Ilustracje – zasady ogólne:

- a) Ilustracje użyte w tekście powinny dawać możliwość ich wydruku w dobrej jakości (rozdzielczość 300 dpi, najlepiej bez kompresji lub z kompresją bezstratną),
- b) wszystkie ilustracje należy podpisywać bezpośrednio pod nimi, ew. jeśli na stronie znajdują się tylko ilustracje, to na dole tej samej strony, a jeśli z powodów artystycznych nie ma możliwości umieszczenia podpisu na tej samej stronie, to powinien on się znaleźć na pierwszej kolejnej stronie umożliwiającej taki podpis,
- c) numeracja ilustracji powinna być ciągła w całej pracy, ewentualnie można zastosować numerację dwurzędową (np. w rozdziale 1: Rys. 1.1, Rys. 1.2, w rozdziale 2: Rys. 2.1, Rys. 2.2 itd.),
- d) każdy rodzaj ilustracji powinien być objęty własną numeracją (np. Rys. 1, Rys. 2 itd.; Fot. 1, Fot. 2 itd.),
- e) sugerowany rozmiar czcionki podpisu ilustracji: 10,
- f) na końcu pracy warto przygotować spis ilustracji.

3. Ilustracje – sposób przygotowania podpisów:

- a) klasyczny format zapisu podpisu pod ilustracją: Autor(ka), *Tytuł pracy*, technika wykonania i/lub typ dokumentu, rok wykonania dzieła, format w centymetrach (nieobowiązkowo).

Przykładowo:

Rys. 1: J. Kowalski, *Pies obserwujący kota*, drzeworyt, 2020, 18 × 24 cm.

- b) podając format najpierw podaje się wysokość, a następnie szerokość; w zapisie używa się znaku mnożenia (×), a nie litery „x”.
- c) jeśli praca pochodzi ze zbiorów określonego muzeum/kolekcji, to po formacie pracy powinna znaleźć się stosowna adnotacja (w miarę możliwości ze wskazaniem numeru inwentarzowego).

Przykładowo:

Fot. 4: J. Kowalski, *Kot obserwujący psa*, kolaż fotograficzny, 1964, 10 × 15 cm, Muzeum Wojewódzkie, F.G. 6476J.

- d) jeśli praca przytoczona jest na podstawie reprodukcji z innego źródła, to po formacie pracy powinno znaleźć się wskazanie tego źródła.

e) Przykładowo:

Rys. 2.2: J. Kowalski, *Pies i kot*, akwarela, 1982, 150 × 100 cm, w: *Przykładowy album artystyczny*, red. A. Wróbel, Zwierzyniec 1992, s. 45.

Rys. 2.3: W. Wiewióra, *Las – przestrzeń spełnienia*, olej na płótnie, 2012. Przytoczone za: Tytuł strony internetowej, <http://www.stronainternetowa.pl/ze-wskazaniem-dokladnego/adresu> [dostęp: 13.02.2023].

4. Przykłady przypisów:

a) książki:

N. Mirzoeff, *Jak zobaczyć świat*, tłum. Ł. Zaremba, Katowice 2016, s. 15.

b) artykuł w czasopiśmie:

W. Michera, *Obraz, opowieść*, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2008, nr 4, s. 9.

c) rozdział w zbiorze tekstów:

W. Kandinsky, *Sztuka dzisiejsza jest żywotna bardziej niż kiedykolwiek*, tłum. J. Maurin-Białostocka, w: *Artyści o sztuce. Od Van Gogha do Picassa*, wyb. i oprac. E. Grabska, H. Morawska, Warszawa 1963, s. 526.

d) tekst dostępny jedynie w internecie:

K. Sienkiewicz, *Weneckie sny*, <https://www.dwutygodnik.com/arttykul/10069-weneckie-sny.html> [dostęp: 13.02.2023].

e) teksty, które już się pojawiły w danym rozdziale:

N. Mirzoeff, *Jak zobaczyć świat...*, s. 55.

f) tekst przytaczany w poprzednim przypisie:

Tamże, s. 56.

5. Bibliografia:

- Kandinsky W., *Sztuka dzisiejsza jest żywotna bardziej niż kiedykolwiek*, tłum. J. Maurin-Białostocka, w: *Artyści o sztuce. Od Van Gogha do Picassa*, wyb. i oprac. E. Grabska, H. Morawska, Warszawa 1963
- Michera W., *Obraz, opowieść*, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2008, nr 4.
- Mirzoeff N., *Jak zobaczyć świat*, tłum. Ł. Zaremba, Katowice 2016.
- Sienkiewicz K., *Weneckie sny*, <https://www.dwutygodnik.com/arttykul/10069-weneckie-sny.html> [dostęp: 13.02.2023].

6. Uwagi dodatkowe do przypisów i bibliografii:

- a) jeśli tekst jest tłumaczony z języka innego niż polski, to zawsze należy zawrzeć także informację o tłumaczu, która powinna być umieszczona po tytule utworu,
- b) jeśli autor/autorka pracy dyplomowej samodzielnie tłumaczy cytaty, to należy to wskazać w przypisie (ale już nie bibliografii), wskazując swoje inicjały.

Przykładowo:

N. Surname, *Very important book*, Oxford 2017, s. 45. Tłum. moje – J.D.

- c) w przypadku teksów z internetu nie można podawać jedynie adresu ogólnego strony (np. onet.pl lub instagram.com) – adres musi prowadzić konkretnie do strony, z której pochodzi cytat,
- d) każda strona internetowa posiada swój tytuł – należy go traktować tak, jak tytuł książki,
- e) ogromna większość stron internetowych posiada określonego autora, którego należy wskazać – jest on zwykle podpisany pod tytułem, pod tekstem lub w stopce informacyjnej strony (na to warto zwrócić szczególną uwagę w przypadku blogów). Czasami jednak (szczególnie w przypadku tekstów na dużych portalach) autorstwo zaznaczone jest jedynie inicjałami lub pseudonimem – podajemy wówczas właśnie te dane,
- f) należy zwrócić uwagę na to, że każdy utwór udostępniany w internecie posiada swój unikalny adres – nawet wpis na Facebooku (link do konkretnego postu znajdziecie po kliknięciu na datę jego publikacji), post na Instagramie (należy kliknąć w konkretne zdjęcie), a także utwór na Spotify (należy wybrać opcję skopiowania łącza do utworu),

7. Gdzie znaleźć odpowiedzi na bardziej szczegółowe pytania?

- a) pamiętaj, że pierwszą osobą kontaktową w sprawie szczegółów dotyczących opisu bibliograficznego jest promotor/promotorka,
- b) najczęściej w Polsce polecaną publikacją dotyczącą zasad bibliograficznych i edycyjnych jest książka:

A. Wolański, *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*, Warszawa 2008 (oraz wydania późniejsze).

KONSPEKT PROJEKTU DYPLOMOWEGO

Imię i nazwisko:

Stopień studiów: I stopnia / II stopnia

Rok akademicki:

Promotor/promotorka:

1. Tytuł projektu dyplomowego

2. Temat projektu

[Ogólny opis, o czym chcesz zrobić projekt, czego on dotyczy]

3. Odniesienia

[Kto zajmował się podobnym tematem? Kto o tym opowiadał? Podstawą powinny być odniesienia fotograficzne/wizualne (jeśli są), ale można wskazać odniesienia także do literatury, poezji, filmów, seriali itd.]

4. Inspiracje teoretyczne, kontekst historyczny, społeczny i kulturowy.

[Kto prowadził na ten temat badania? Jakie badania o tym opowiadają? Jakie koncepcje teoretyczne mogą być pomocne przy analizie/interpretacji badanego tematu? Jakie badania historyczne/kulturowe były prowadzone w tym zakresie?]

5. Metodologia pracy fotograficznej

[Jak będziesz realizować ten projekt? Jakie działania będziesz podejmować? Jakie typy fotografii będziesz wykonywać? Czy zdjęcia będą miały swoje tytuły/indywidualne opisy? Czy będziesz zbierać także wypowiedzi osób?]

6. Założenia estetyczne

[JAK chcę, żeby wyglądały zdjęcia? Będą czarno-białe czy kolorowe? Czy format zdjęć będzie istotny? Czy zdjęciom będzie towarzyszyła muzyka/dźwięki/nagrania? Jak ma wyglądać prezentacja?]

7. Założenia realizacyjne

[JAK chcę, żeby wyglądała prezentacja przedstawiona do oceny? Czy zdjęciom będzie towarzyszyła muzyka/dźwięki/nagrania? Czy zdjęcia będą miały podpisy? Jak zdjęcia mają być oprawione? Itd.]

Opis zgodnie z metodą 5W:

1. What? / CO?

[Jaki jest temat/problem? Co chcesz opowiedzieć? Co jest najważniejszego w Twojej opowieści?]

2. Who? / KTO?

[Kto jest zaangażowany w projekt? Kto jest bohaterem? Kto jest odbiorcą?]

3. Where? / GDZIE?

[Jakiego miejsca to dotyczy? Gdzie projekt będzie realizowany?]

4. When? / KIEDY?

[Kiedy to się wydarzyło? Kiedy Ty będziesz robić zdjęcia? Jaki jest harmonogram realizacji?]

5. Why? / DLACZEGO?

[Dlaczego to ważne? Dlaczego to się wydarzyło? Dlaczego mnie to interesuje?]